

Ryley del.

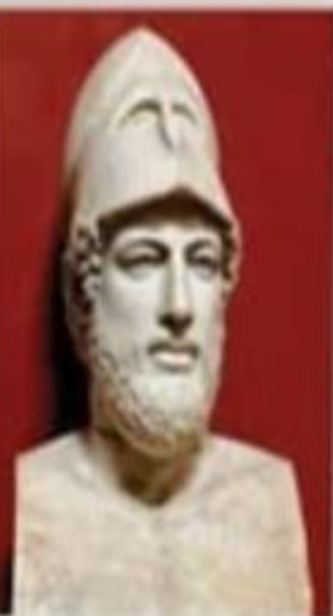
J. Hall. sculp.

**“ΑΝΔΡΩΝ ΕΠΙΦΑΝΩΝ
ΠΑΣΑ ΓΗ ΤΑΦΟΣ”**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- *Περικλής (Χολαργεύς)*
- *Έργα του Περικλή*
- *Χρυσός Αιώνας*
- *Δημοκρατία*
- *Πολιτικοί θεσμοί*
- *Εκκλησία του Δήμου*
- *Βουλή των 500*
- *Οστρακισμός*
- *Ασπασία-Περικλής*

ΠΕΡΙΚΛΗΣ (Ο ΧΟΛΑΡΓΕΥΣ)

- Ο μεγαλύτερος πολιτικός της αρχαίας Αθήνας.
- Γιος του Ξανθίππου, νικητής των Περσών στη Μυκάλη (479 π.Χ).
- Γεννήθηκε στην Αθήνα και συγκεκριμένα στην σημερινή περιοχή των Αθηνών στον Χολαργό το 494-429 π.Χ. Απεβίωσε από τον λοιμό των Αθηνών.
- Ήταν πολύ ευφυής και εκπαιδεύτηκε από τους πιο καλούς δασκάλους της εποχής.
- Η ιδιωτική του ζωή ήταν απλή, λιτή. Διακρινόταν για τη μετριοφροσύνη του, καθώς και για την έλλειψη μνησικακίας προς αυτούς που τον εξύβριζαν.
- Απέφευγε τις θορυβώδεις διασκεδάσεις, γι' αυτό και δε σύχναζε σε συμπόσια και γιορτές.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ (Ο ΧΟΛΑΡΓΕΥΣ)

- Όταν ο Περικλής ανέλαβε την εξουσία, οι Αθηναίοι είχαν την ηγεμονία των Ελλήνων, τους οποίους ουσιαστικά κρατούσαν σε υποταγή με 15.000 περίπου ενόπλους. Ο Περικλής, για να κρατά τους Έλληνες σε υποταγή, έκανε συνεχή επίδειξη δυνάμεων με το στόλο της πατρίδας του και, αν κάποια πόλη έδειχνε τάση για απείθεια, την τιμωρούσε με σκληρότητα.
- Θέλησε επίσης να ενισχύσει ακόμα περισσότερο τη δύναμη της Αθήνας με την εγκαθίδρυση πολυάριθμων αποικιών, οι οποίες έγιναν για την Αθήνα εμπορικές θέσεις, λιμάνια όπου προσορμίζονταν τα πλοία της, και κυρίως φρουρές για τη φύλαξη των τόπων στους οποίους γίνονταν οι εγκαταστάσεις.

ΧΡΥΣΟΣ ΑΙΩΝΑΣ

- Ο Περικλής υπήρξε μέγας προστάτης των τεχνών, όπως της λογοτεχνίας, αλλά και των επιστημών, και ο βασικός υπεύθυνος για το ότι η Αθήνα έγινε πολιτιστικό και πνευματικό κέντρο του αρχαίου κόσμου.
- Επίσης σε αυτόν οφείλεται η κατασκευή πολλών από σημαντικά μνημεία που κοσμούσαν την αρχαία Αθήνα, με εκείνα της Ακροπόλεως και του Παρθενώνα να διατηρούν εξέχουσα θέση ανάμεσά τους.
- Από τα πιο πολυδάπανα και σημαντικά αγάλματα ήταν το χρυσελεφάντινο της Αθηνάς στον Παρθενώνα, έργο του Φειδία, και το πανύψηλο χάλκινο της Προμάχου Αθηνάς, ανάμεσα στα Προπύλαια και στον Παρθενώνα.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

- Η δημοκρατία είναι το πολίτευμα όπου η εξουσία πηγάζει από τον λαό και υπηρετεί τα συμφέροντα του λαού. Δηλαδή είναι το πολίτευμα που δίνει σε όλους τους πολίτες το δικαίωμα αλλά και το καθήκον να συμμετέχουν στη διακυβέρνηση του κράτους.
- Κεντρικό χαρακτηριστικό της δημοκρατίας στην Αρχαία Αθήνα ήταν η λήψη αποφάσεων με ψηφοφορία των Αθηναίων πολιτών στην Εκκλησία του Δήμου.
- Η λέξη «δημοκρατία» προέρχεται από την λέξεις «δήμος» (το σύνολο ή η συνέλευση των ανθρώπων που έχουν πολιτικά δικαιώματα) και «κράτος» (δύναμη, εξουσία, κυριαρχία).
- Θεμελιωτής της δημοκρατίας στην αρχαία Αθήνα υπήρξε ο Κλεισθένης, που χώρισε τους Αθηναίους σε 10 φυλές, με 10 δήμους η καθεμιά. Σε κάθε φυλή φρόντισε να ανήκουν πολίτες από διάφορες περιοχές της Αττικής, πλούσιοι και φτωχοί.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

- Υπήρχαν 3 πολιτικά σώματα. Αυτά ήταν η Εκκλησία του Δήμου, η Βουλή των 500 και τα δικαστήρια.
- Από αυτά τα 3 σώματα, η Εκκλησία του Δήμου και τα δικαστήρια είχαν πραγματική

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

- Λάμβαναν μέρος όλοι οι ελεύθεροι πολίτες άνω των 20 ετών.
- Στην Εκκλησία του Δήμου οι Αθηναίοι έπαιρναν τις πιο μεγάλες αποφάσεις.
- Η Εκκλησία είχε τουλάχιστον 4 λειτουργίες: ψήφισε εκτελεστικά ψηφίσματα (π.χ. για την έναρξη πολέμου ή για την απονομή της ιδιότητας του πολίτη σε έναν ξένο), εξέλεγε ορισμένους αξιωματούχους, νομοθετούσε και δίκασε πολιτικά εγκλήματα.
- Μεγάλη εξουσία είχαν και οι 10 στρατηγοί, που εκλέγονταν από τους πολίτες για ένα χρόνο.
- Αυτοί φρόντιζαν για το στρατό και το στόλο και ήταν υπεύθυνοι για την ασφάλεια της πόλης.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ 500

- Η Βουλή των 500 καθόριζε τα θέματα που θα συζητούσαν οι Αθηναίοι στην Εκκλησία του Δήμου και προετοίμαζε τους νόμους προς ψήφιση.
- Οι 500 βουλευτές καθορίζονταν με κλήρωση, που γινόταν μία φορά κάθε χρόνο.
- Κάθε πολίτης μπορούσε να καταθέσει προτάσεις στη Βουλή.
- Κάθε μέρα του έτους ένας από τους βουλευτές ήταν αρχηγός του κράτους για αυτή τη μέρα (για παράδειγμα κρατούσε τα κλειδιά του ταμείου και τη σφραγίδα του κράτους και ήταν υπεύθυνος για την υποδοχή ξένων αποστολών και (τον 5ο αιώνα) προέδρευε στις συνελεύσεις της Εκκλησίας και της Βουλής).

ΟΣΤΡΑΚΙΣΜΟΣ

- Ο Κλεισθένης, για να προστατέψει τη δημοκρατία, καθιέρωσε τον οστρακισμό.
- Κάθε πολίτης έγραφε πάνω σε ένα κομμάτι από σπασμένο αγγείο (όστρακο) το όνομα του πολιτικού που τον θεωρούσε περισσότερο επικίνδυνο για τη δημοκρατία.
- Μετρούσαν κατόπιν τα όστρακα και εξόριζαν για 10 χρόνια όποιον είχε συγκεντρώσει 6.000 όστρακα με το όνομά του.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΖΩΗ ΠΕΡΙΚΛΗΣ-ΑΣΠΑΣΙΑ...

- Η Ασπασία γεννήθηκε στη Μίλητο γύρω στο 470 π.Χ. Ο πατέρας της ήταν ο Αξίοχος, ο οποίος είχε φροντίσει η κόρη του να έχει επιμελημένη μόρφωση και κατά συνέπεια να γίνει ένα σπάνιο κορίτσι για εκείνη την εποχή, που η μόρφωση ήταν ανδρικό προνόμιο.
- Η Ασπασία στην Αθήνα
- Στη Μίλητο πήγε ο γνωστός αρχιτέκτονας και πολεοδόμος, Ιππόδαμος. Η Ασπασία λέγεται ότι του ζήτησε να την πάρει μαζί του στην Αθήνα όπου ανθούσε η φιλοσοφία.
- Έτσι έφθασε στο λίκνο της φιλοσοφίας αρκετά έτοιμη για να αντιμετωπίσει όλες τις πνευματικές προκλήσεις.
- Έμεινε για κάποιο διάστημα μαζί του και σύντομα ξεκίνησε τις συναναστροφές με τους πνευματικούς κύκλους της Αθήνας.

-
- **Η Ασπασία ήταν 20 χρονών όταν νοίκιασε ένα σπίτι και δίδασκε φιλοσοφία, μια πράξη πολύ προχωρημένη για τα δεδομένα της κλασικής Αθήνας.**
 - Στη δημοκρατική Αθήνα ξεσηκώθηκε θύελλα αντιδράσεων και κατηγορίες παντός είδους για το ήθος και την προσωπική της ζωή, αλλά η Ασπασία δεν πτοήθηκε.
 - Ο Περικλής τότε ήταν παντρεμένος και είχε δυο γιους τον Ξάνθιππο και τον Πάραλο.
 - Ήταν η περίοδος που είχε ξεκινήσει το οικοδομικό πρόγραμμα του Περικλή και συνεχίζονταν τα έργα για την αποπεράτωση του Παρθενώνα.

- **Η γνωριμία της με τον Περικλή**

- Έτσι, η Ασπασία θέλησε να επισκεφθεί το εργαστήριο του Φειδία και να δει από κοντά τα έργα. Και οι δυο άνδρες έμειναν άφωνοι με την ομορφιά της. Λέγεται ότι την ερωτεύτηκαν και οι δύο γι αυτό και ο Φειδίας θέλησε αργότερα να δώσει τη μορφή της στο γλυπτό της Αθηνάς. Η ίδια όμως προτίμησε τον Περικλή.
- Εκείνος αμέσως άφησε τη σύζυγό του με την οποία είχαν ήδη προβλήματα και έμεινε με την Ασπασία. Τα κουτσομπολιά έδιναν κι έπαιρναν στη μικρή κοινωνία της Αθήνας.
- Η Ασπασία όμως «είχε την αρετή να αντιλαμβάνεται τα πολιτικά πράγματα», έτσι ο Περικλής στο πρόσωπό της βρήκε κι ένα πολύτιμο σύμβουλο. Ήταν η πρώτη που αγωνίστηκε για τη χειραφέτηση των γυναικών και υπέστη τις συνέπειες.
- **Η Ασπασία κερδίζει το θαυμασμό αλλά...και τη μήνη**
- Διατηρούσε ένα σχολείο για τα κορίτσια των πλούσιων οικογενειών, όπου σύχναζαν μεγάλοι πολιτικοί και φιλόσοφοι. Έκδηλος ήταν ο θαυμασμός του Σωκράτη στο πρόσωπό της, αλλά και του Πλάτωνα. Το βέβαιο είναι ότι ο ρόλος της Ασπασίας στην πολιτική και κοινωνική ζωή της Αθήνας υπερέβαινε το καθιερωμένο ρόλο μιας «πρώτης κυρίας», σε τέτοιο βαθμό που εισέπραξε τη μήνη όλων σχεδόν των κωμικών και σατιρικών συγγραφέων της εποχής.

- **Οι παρεμβάσεις της εκθέτουν τον Περικλή**

Η εμπλοκή της στην πολιτική ζωή του τόπου κάποιες φορές είχε σοβαρές επιπτώσεις για τον Περικλή. Η ίδια ήταν πίσω από την απόφαση του Περικλή για αποστολή εκστρατευτικής δύναμης κατά της Σάμου. Η απόφαση αυτή είχε καταστροφικά αποτελέσματα για τους Αθηναίους. Ο Πλούταρχος αναφέρει ότι ο Περικλής έστειλε το εκστρατευτικό σώμα μεροληπτώντας υπέρ της Μιλήτου, επειδή ήταν η γενέτειρα της Ασπασίας. Οι Αθηναίοι κατέλαβαν το νησί αλλά έχασαν σημαντικές δυνάμεις. Ακόμα και το εμπόργκο των Αθηναίων στους Μεγαρείς θεωρείται εκδίκηση της Ασπασίας για την απαγωγή εταίρων, από τον οίκο ανοχής που διατηρούσε στην Αθήνα.

-
- Όλα αυτά προκάλεσαν πολλά κακόβουλα σχόλια για την εταίρα που έκανε ότι ήθελε τον Περικλή.
 - Το 432 π.Χ. την παρέπεμψαν σε δίκη για ασέβεια και αθεΐα, αφού δεν μπορούσαν να την οδηγήσουν σε δίκη για όλα όσα της καταλόγιζαν. Όμως, οι δικαστές της Ηλιαίας την αθώωσαν χάρη στη συγκινητική υπεράσπιση του Περικλή.
 - **Την αγάπησε αλλά δεν την παντρεύτηκε**
 - Ο Περικλής την αγάπησε πολύ, αλλά ποτέ δεν την παντρεύτηκε, γιατί πολύ απλά δεν μπορούσε. Ο νόμος περί υπηκοότητας που είχε περάσει ο ίδιος το 451, στην προσπάθειά του να αποτρέψει τις αριστοκρατικές οικογένειες από το να συμμαχούν με άλλες πόλεις, σήμαινε ότι θα διακινδύνευε ολόκληρη την πολιτική του σταδιοδρομία, εάν παντρευόταν την Ασπασία.
 - Απέκτησαν ωστόσο ένα γιο, τον Περικλή το νεότερο, έναν από τους νικητές στρατηγούς στη ναυμαχία των Αργινουσών το 406 π.Χ. Οι δύο νόμιμοι γιοι του Περικλή είχαν πεθάνει, κι έτσι ο γιος της Ασπασίας έγινε ο νόμιμος κληρονόμος του.
 - Κατά συνέπεια, η Μιλήσια εταίρα που είχε φανατικούς εχθρούς αλλά και φανατικούς υποστηρικτές, απόλαυσε σχεδόν όλα τα προνόμια μιας Αθηναίας.

Ο ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΠΕΘΑΙΝΕΙ

- **Ο Περικλής πεθαίνει**
- Το 429 π.Χ. η Αθήνα δοκιμαζόταν από το λοιμό. Ο Περικλής έζησε το θάνατος της αδερφής του και των δυο του παιδιών. Με πεσμένο το ηθικό του έπεσε σε κατάθλιψη. Λίγο πριν πεθάνει, οι Αθηναίοι για χάρη του αγαπημένου τους ηγέτη, άλλαξαν το νόμο για την ιδιότητα του Αθηναίου Πολίτη. Πλέον ο γιος του από την Ασπασία μπορούσε να αποκτήσει πλήρη πολιτικά δικαιώματα και να γίνει κληρονόμος του πατέρα του.
- Ο Περικλής πεθαίνει και η Ασπασία μόνη πια έχει ν' αντιμετωπίσει όλα όσα της χρέωναν οι Αθηναίοι. Τότε άρχισε να ζει με τον Λυσικλή, Αθηναίο στρατηγό, αρχηγό της δημοκρατικής παράταξης και πιθανότατα φίλο του Περικλή.
- Ο Αισχίνης αναφέρει ότι οι δυο τους απέκτησαν ακόμα ένα γιο. Ωστόσο, τονίζει ότι η πολιτική επιτυχία του Λυσικλή οφείλεται κατά κύριο λόγο στην Ασπασία. Για την Ασπασία δεν ξέρουμε πότε και πως πέθανε. Γνωρίζουμε μόνο πως είχε πεθάνει, όταν ήπιε το κώνιο ο Σωκράτης.
- Παρά τις αντιδράσεις στο πρόσωπό της δεν μπορεί κανείς να αμφισβητήσει πως ήταν μια αξιόλογη και δυναμική γυναίκα που στάθηκε επάξια δίπλα στον Περικλή.
- Είναι γεγονός ότι ο καλλωπισμός της Αθήνας και του Πειραιά όπως και η κάποιας μορφής χειραφέτηση των γυναικών, οφειλόταν σε κείνη γι' αυτό και υπάρχει μερίδα ιστορικών που ίσως υπερβολικά, ονομάζουν τον πέμπτο αιώνα, «Αιώνα της Ασπασίας»!

Χρονολογία της ζωής του Περικλή

- 495 π.Χ. Γεννιέται στην Αθήνα.
- 470 π.Χ. Εισέρχεται στην πολιτική ζωή της πόλης του.
- 461 π.Χ. Γίνεται ο αρχηγός της δημοκρατικής παράταξης και εξοστρακίζει τον Κίμωνα.
- 454 π.Χ. Κάνει την πρώτη του εκστρατεία στην Συκυώνα και στην Ακαρνανία.
- 448 π.Χ. Οδηγεί τους Αθηναίους στην Μάχη των Δελφών.
- 447 π.Χ. Διώχνει τις βαρβαρικές φυλές από την χερσόνησο της Καλλίπολης.
- 445 π.Χ. Προσυπογράφει την Τριακονταετή Ειρήνη με την Σπάρτη.
- 442 π.Χ. Εξοστρακίζει τον πολιτικό του αντίπαλο, Θουκυδίδη.
- 440 π.Χ. Ηγείται της Αθήνας στον Σαμιακό πόλεμο.
- 438 π.Χ. Πολιορκεί το Βυζάντιο.
- 444 π.Χ. - 430 π.Χ. Γίνεται ο αδιαφιλονίκητος ηγέτης της Αθήνας.
- 432 π.Χ. Δικάζεται μαζί με την Ασπασία τον Φειδία και τον Αναξαγόρα.
- 431 π.Χ. Επιτίθεται στα Μέγαρα, αρχίζοντας τον μακρόχρονο Πελοποννησιακό πόλεμο.
- 430 π.Χ. Δεν επανεκλέγεται Στρατηγός μετά την ληλασία της Αττικής από τα στρατεύματα της Πελοποννησιακής συμμαχίας.
- 429 π.Χ. Επανεκλέγεται Στρατηγός για τελευταία φορά και πεθαίνει από τον φοβερό λοιμό μετά τον θάνατο των δύο γιων του.

					Π	Ο	Λ	Ι	Τ	Ι	Κ	Ο	Σ
		Η	Γ		Ε	Τ	Η	Σ					
					Ρ	Η	Τ	Ο	Ρ	Α	Σ		
Α	Σ	Π	Α	Σ	Ι	Α							
	Δ	Η	Μ	Ο	Κ	Ρ	Α	Τ	Ι	Α			
			Ε	Λ	Λ	Η	Ν	Α	Σ				
Σ	Τ	Ρ	Α	Τ	Η	Γ	Ο	Σ					
		Χ	Ρ	Υ	Σ	Ο	Σ	Α	Ι	Ω	Ν	Α	Σ

STORYLAB

STORYLAB

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!

12

11A ▲

ΠΗΓΕΣ

- <http://lepal-dafnis.att.sch.gr/bima/ergask/history/mega/periklis.ht>
- <https://el.m.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%BB%CE%AE%CF%82>
- <https://www.slideshare.net/aggpet/ss-71544563>
- <https://www.maxmag.gr/politismos/istoria/periklis/>
- https://www-mixanitouxronou-gr.cdn.ampproject.org/v/s/www.mixanitouxronou.gr/aspasia-i-pio-morfomeni-gineka-tis-klasikis-athinas-pou-tin-katigoris-an-gia-asevia-ke-athe%CE%90a-tin-eroteftike-o-fidias-alla-afti-protimise-ton-perikli-ke-tou-allaxe-ti-zoi-giati-den-tin-pantref/?amp=1&_gsa=1&_js_v=a9&usqp=mq33IAQKKAFAQrABIACAw%3D%3D#amp_tf=%CE%91%CF%80%CF%8C%20%251%24s&aoh=16743812228786&csi=1&referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com&share=https%3A%2F%2Fwww.mixanitouxronou.gr%2Faspasia-i-pio-morfomeni-gineka-tis-klasikis-athinas-pou-tin-katigoris-an-gia-asevia-ke-athe%25CE%2590a-tin-eroteftike-o-fidias-alla-afti-protimise-ton-perikli-ke-tou-allaxe-ti-zoi-giati-den-tin-pantref%2F